

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСИТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСИТЭТА

№ 25 (625) Пянаядзеляк, 6 кастрычніка 1986 года.

Газета заснавана ў верасні 1969 года.

Выходзіць раз у тыдзень

Цана 2 кал.

СА СВЯТАМ, ТАВАРЫШЫ!

КОНСТИТУЦИЯ
СОЮЗА СОВЕТСКИХ
СОЦИАЛИСТИЧЕСКИХ
РЕСПУБЛИК

ЗАУТРА — усенароднае свята: савецкія людзі ўрачыста адзначаць Дзень Канстытуцыі СССР. Ён знамянуе сабой жыццёсцвярдальнасць сацыялістычнай дэмакратыі.

Новы Асноўны Закон Краіны Саветаў прыняты 9 гадоў таму назад. У ім заканадаўча замацаваны гістарычны дасягненні нашай краіны за пасляваенны час. За кароткія тэрміны пад кіраўніцтвам Ка-

эканамічнага развіцця СССР на крутым павароце гісторыі. XXVII з'езд КПСС па-новаму разгледзеў пытанні развіцця савецкай дэмакратыі. Яго рашэнні — практычная праграма ўсё больш шырокага далучэння выкарыстання ўсіх форм прадстаўнічай непасрэднай дэмакратыі, удасканальвання выбарчай сістэмы, паліпшэння дзейнасці дзяржаўных і грамадскіх арганізацый,

галоснасць, без якой не можа быць палітычнай творчасці мас, іх удзелу ў кіраванні. Сацыялістычны дэмакратызм неаддзельны ад самага строгага захавання законаў, умацавання прававой асновы дзяржаўнага грамадскага жыцця, гарантый правоў і свабод савецкага грамадзяніна. Вядучая сіла, ядро нашай палітычнай сістэмы — Камуністычная партыя. Выконваючы кіруючую ролю, яна і сама — вышэйшая форма грамадска-палітычнай самакіруюмай арганізацыі. Ва ўсіх сваіх справах партыя абаяраецца на розум, талент і працу народа. Выкананне гістарычных рашэнняў XXVII з'езда КПСС прынясе новыя формы сацыяльна-палітычнай творчасці мас, больш поўна раскрые стваральныя сілы новага грамадства. Дзень Канстытуцыі СССР, як і кожнае савецкае свята, калектыў нашага ўніверсітэта сустракае дастойна. Выкарыстоўваюцца навуныя магчымасці і рэзервы для паспяховага выканання планаў і сацыялістычных абавязальстваў першага года дванаццатай пяцігодкі, факультэты, кафедры і ўсе структурныя падраздзяленні ГДУ канцэнтруюць свае намаганні на ажыццяўленні важнейшай задачы, якая вынікае з прадставай перабудовы вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі.

Дню Канстытуцыі СССР свой працоўны падарунак падрыхтавалі і студэнты. Важкія іх здобыткі ў студэнцкіх атрадах, якія выканалі вялікі аб'ём работ летам і аказалі значную дапамогу гаспадаркам Гомельшчыны восенню на ўборцы ўраджаю.

ДЭМАКРАТЫЯ Ў ДЗЕЯННІ

муністычнай партыі ў развіцці эканомікі, сацыялістычнай дэмакратыі, савецкага ладу жыцця атрыманы прыкметныя поспехі. Глыбокія змяненні адбыліся ў сацыялістычным жыцці народа. Чалавек працы з'яўляецца сапраўдным гаспадаром сваёй шматнацыянальнай дзяржавы.

Асноўны Закон СССР актыўна працуе, аказвае плённае ўздзеянне на ўсе бакі жыцця грамадства і кожнага чалавека. Пафас нашых дзён — у рэалізацыі велізарных магчымасцей і пераваг сацыялізму, ва ўсебаковым яго ўдасканальванні, далейшым руху савецкага грамадства да камунізму.

Дэмакратызм, жывая творчасць мас — галоўная сіла прагрэсу нашага ладу. Без далейшага развіцця сацыялістычнай дэмакратыі, усіх яе праяўленняў немагчыма паскарэнне сацыяльна-

Асаблівае значэнне партыя надае ўсё больш поўнаму ажыццяўленню сацыялістычнага самакіравання народа. Галоўнае яго звязно — Саветы народных дэпутатаў. Партыя распрацоўвае меры па максімальнаму выкарыстанню іх велізарных магчымасцей у ажыццяўленні поўнаўладдзя народа. Вялікая роля і працоўных калектываў ў ажыццяўленні дэмакратыі, самакіравання народа. Пры карэннай перабудове вышэйшай школы, якая прадугледжана рашэннямі XXVII з'езда КПСС, гэта будзе адчувальна і ў калектывах навуковых устаноў. У бліжэйшы час прадугледжана многае зрабіць па ўкараненні і павышэнню эфектыўнасці студэнцкага самакіравання.

На сучасным этапе камуністычнага будаўніцтва безадказна дзейнічаючай сістэмай павінна стаць

Да новага навучальнага года ў сістэме палітасветы

Патрабаванні да сістэмы марксісцка-ленінскай адукацыі мас вызначаны пастановай ЦК КПСС «Аб арганізацыі палітычнай і эканамічнай адукацыі працоўных у 1986—87 навучальным годзе».

У АДПАВЕДНАСЦІ З ВЫСОКІМІ ПАТРАБАВАННЯМІ

Цяперашні этап вучобы характарызуецца дзвюма важнейшымі асаблівасцямі. Першая — поўнае падпарадкаванне зместу ўсёй вучобы пэдагагічнаму вывучэнню матэрыялаў XXVII з'езда КПСС. Другая — вывучэнне асноватворнай праблемы — стратэгіі паскарэння сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны.

Структура вучобы ў нашым ўніверсітэце патэнскай застаецца нязменнай. У яе аснове — работа метадалагічных семінараў на курсах, факультэтах. Гэта форма поўнаасцю апраўдала сябе. У кожным семінары ўжо складзены планы як на бягучы навучальны год, так і на ўсю пяцігодку па асноўным напрамку. На практыцы ажыццяўлена новае палітычнае ЦК КПСС аб праве партыйных арганізацый выбару форм вучобы зыходзячы з асаблівасцей калектываў і характару працоўнай дзейнасці.

У мінулым годзе добрай адзнакі заслужыла работа метадалагічных семінараў на гісторыка-філалагічным факультэце (кіраўнік М. Ф. Гуліц-

кі, сакратар партбюро В. Ф. Маслюкоў), матэматычным (кіраўнік В. П. Рубанік, сакратар партбюро Л. Я. Палякоў), геалагічным (кіраўнік Г. А. Кузняцоў, сакратар партбюро Ю. А. Герасімава), а таксама вучоба ў школах камуністычнай працы (кіраўнік В. М. Касцючэнкава, сакратар партбюро М. П. Шкарбун).

Больш увагі з боку партыйных бюро варта аказаць рабоце метадалагічных семінараў на фізічным, эканамічным факультэтах і факультэце фіз-

ывавання. У рабоце семінараў значнага ўзмацнення патрабуе філасофскі аспект. Прыкладам у гэтым можа служыць цесная ўзаемасвязь у рабоце метадалагічнага семінара на біялагічным факультэце (кіраўнік А. І. Кіеня, сакратар партбюро В. А. Хількевіч) і кафедры філасофіі (загадык прафесар У. М. Калмыкоў).

Асноўным вучэбным курсам для супрацоўнікаў ўніверсітэта будзе «Паскарэнне сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны — стратэгічная лінія КПСС». Яго вывучэнне дыферэнцыравана: улічваецца характар працоўнай і грамадскай дзейнасці, узровень палітычнай і агульнаадукацыйнай падрыхтоўкі працоўных ва ўніверсітэце.

Вельмі важна, каб па ўсіх формах марксісцка-ленінскай адукацыі заняткі праходзілі з улікам задач і патрабаванняў, якія ставяць перад кожным калектывам, з улікам крытычнай ацэнкі як дасягненняў, так і недахопаў у сваёй рабоце.

Г. ВЕТЛУГАЕУ,
намеснік сакратара парткома
па ідэалагічнай рабоце.

З ВЫСОКАЙ УЗНАГАРОДАЙ!

За поспехі, дасягнутыя ў выкананні заданняў XI пяцігодкі і ў падрыхтоўцы спецыялістаў для народнай гаспадаркі, па нашаму ўніверсітэту ўзнагароджаны:

ОРДЭНАМ ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ШАМЯТКОУ Леанід Аляксандравіч — прарэктар па вучэбнай рабоце, прафесар, член-карэспандэнт АН БССР.

ОРДЭНАМ ДРУЖБЫ НАРОДАУ Філіпцоў Уладзімір Фёдаравіч — дэкан матэматычнага факультэта, дацэнт.

МЕДАЛЕМ «ЗА ПРАЦОУНУЮ ДОБЛЕСЦЬ». ГАРАНІНА Тамара Пятроўна — дацэнт кафедры этыкі, эстэтыкі і навуковага атэізму.

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта гарача віншуюць узнагароджаных таварышаў і жадаюць ім новых поспехаў у навукова-педагагічнай і грамадскай дзейнасці.

ЗА ПЛЁННУЮ РАБОТУ

Напярэдадні новага навучальнага года ў сістэме палітасветы вялікая група лепшых прапагандыстаў вобласці ўдасцоена Ганаровых Ленінскіх граматаў і Ганаровых граматаў абкома КПБ і абласнога Савета народных дэпутатаў.

За шматгадовую плённую работу па прапагандзе марксісцка-ленінскай тэорыі і палітыкі КПСС, удзел у камуністычным выхаванні працоўных бюро абкома КПБ ўзнагародзіла Ганаровай Ленінскай граматай кіраўніка семінара прапагандыстаў Цэнтральнага раёна Г. Гомеля, загадчыка кафедры палітычнай эканоміі нашага ўніверсітэта **БОНДАРАВА Уладзіміра Фролавіча**.

НА ПЕРШЫХ ЗАНЯТКАХ

Пацаўшы новы навучальны год у сістэме марксісцка-ленінскай адукацыі. Першыя заняткі ў нашым ўніверсітэце адбыліся ў мінулыя сераду. Уступным словам іх адкрыў сакратар парткома М. І. Старавойтаў.

З дэкладам «XII пяцігодка — пяцігодка карэннага пералому ў сацыяльна-эканамічным жыцці краіны» выступіў намеснік сакратара парткома па ідэалагічнай рабоце

дацэнт кафедры палітэканоміі Г. Д. Ветлугаў.

Перад слухачамі ўсіх форм навучання сістэмы палітасветы выступіў таксама прарэктар ўніверсітэта па вучэбнай рабоце член-карэспандэнт АН БССР Л. А. Шамяткоў. Ён расказаў аб перспектывах далейшага развіцця ГДУ, правядзёнай рабоце па перабудове вышэйшай адукацыі.

Справаздачы і выбары ў прафсаюзах

ДЛЯ ПАСПЯХОВАЙ РАБОТЫ— ЛЕПШЫЯ ўМОВЫ

У прафсаюзных арганізацыях універсітэта завяршаюцца справаздачна-выбарныя сходы. На Іх падводзяцца вынікі работы па ажыццяўленню гістарычных рашэнняў XXVII з'езда КПСС, выкананню планавых заданняў і сацыялістычных абавязальстваў першага года XII пяцігодкі. Сходы праходзяць у атмасферы дзелавітасці і патрабавальнасці, з імкненнем падрыхтаваць дастойную сустрэчу XVIII з'езду прафсаюзаў краіны.

Больш 30 чалавек працуе ва ўніверсітэцкай бібліятэцы. Усе яны заклапочаны тым, каб як мага лепш выкарыстаць багатую крыніцу ведаў для падрыхтоўкі высокакваліфікаваных спецыялістаў. Пра гэта гаварылася ў справаздачным дакладзе прафсаюзнага бюро, з якім выступіла на сходзе яго старшыня А. М. Захарчанка. Яна ўсебакова прааналізавала дзейнасць прафсаюзнай арганізацыі бібліятэкі за справаздачны перыяд. Адзначаліся не толькі поспехі, але і меўшыя месца недахопы.

Дакладчыка ў многім дапоўнілі выступіўшыя супрацоўніцы бібліятэкі В. У. Кузьміна, Н. У. Чарачкіна, Л. М. Дзмітрыенка, Л. К. Сельніківа, Н. Д. Кручкова, Т. С. Варатніцкая, А. К. Меланіч. Яны гаварылі аб арганізацыі і выніках сацыялістычнага спаборніцтва, правядзенні культурна-масавай работы і іншых мерапрыемстваў, далейшым удасканаленні бібліятэчнай работы. Сур'ёзная ўвага звярталася на ўмовы працы. На сённяшні дзень яны жадаюць быць значна лепшымі. У чытальных

залах, памяшканнях бібліятэкі слабае асвятленне, вельмі часта бывае холадна. Пра гэта неаднаразова гаварыліся кіраўніцтва адміністрацыйна-гаспадарчай часткі. Аднак істотных мер для выпраўлення становішча не прымаецца.

Дзейнасць прафсаюзнага бюро за справаздачны перыяд ацэнена станоўча.

У рабоце справаздачна-выбарнага сходу супрацоўнікаў бібліятэкі прынялі ўдзел сакратар Беларускага рэспубліканскага камітэта прафсаюза работнікаў народнай асветы, вышэйшай школы і навучальных устаноў Г. І. Урбанавіч, старшыня прафкома універсітэта М. Н. Мурашка, якія выступілі пры абмеркаванні справаздачнага даклада, загадчык аддзела арганізацыйна-масавай работы абкома Галіновага прафсаюза Н. І. Аліферэнка.

На сходзе выбраны новы састаў прафсаюзнага бюро і дэлегаты на агульнаўніверсітэцкую прафсаюзную канфэрэнцыю. Старшынёй прафбюро супрацоўнікаў бібліятэкі выбрана Н. У. Чарачкіна.

«Д З Я К У Й» З А ў С М Е Ш К У

«Я ляцеў рэйсам № 7934 па маршруту Валгаград—Гомель. Вялікае дзякў экіпажу за чупля адносіны да пасажыраў. Асабліва хочацца падзякаваць бортправядніцы М. Нішчык за ўвагу, дабрату і ласку да нас».

Гэту падакўку пасажыр напісаў камандзіру нашага атрада Марыне Нішчык. А ўсяго за час работы СА «Пралескі» мінулым летам такіх падакўку ў рэйсавых кнігах заўваг і прапонаў запісана вельмі многа.

Сёлета колькасць быццоў авіяатрада «Пралескі» была значна меншай, чым раней — усяго 12 чалавек. Але яны змаглі аказаць істотную дапамогу Гомельскаму авіяпрадпрыемству ў гарачы і напружаны час летніх пасажырскіх перавозак, апраўдалі ўскладненне на іх давер'е.

Работа бортправядніцы — не з лёгкіх, як можа здацца на першы погляд. Каб працаваць з людзьмі і пачуць потым ад іх словы ўдзячнасці, неабходны і прыроджаныя вятлівасць і такт, і нават пацудзё гумару. Незалежна ад таго, колькі ў самалёце пасажыраў — 48 ці 76, трэба да кожнага з іх знайсці падыход, каб палёт вылікаў ў іх прыемныя ўражанні.

Здаралася і так, што пасажыры не казалі разумець складаных сі-

туацый. Тады і даводзілася прымяняць сваю знаходлівасць і кемлівасць. Нагадаецца адзін такі выпадак. Ішла пасадка ў самалёт, які адлятаў у Сочы. Аказалася, што на адно месца было прададзена два білеты. На жаль, здарэцца яшчэ такое даволі часта, што ўносіць у работу бортправядніцы дадатковыя клопаты. Паўжылая жанчына заняла месца, указанне ў яе білетце, потым пайшла маці з 12-гадовай дачкой, у якіх таксама былі прададзены білеты на гэтыя месцы. Як у дадзенай сітуацыі павінна весці сябе правадніца? Ветліва, перакананым растлумачыць неабходнасць перададзі аднаго з пасажыраў на іншае, саабоднае месца.

Вынікі нашай работы можна было ўбачыць пасля кожнага рэйса па тварах пасажыраў. Калі выходзяць з самалёта і абавязкова скажучы нам цёплыя словы, ветліва развітаюцца — значыць, задаволены абслугоўваннем. Асабліва прыемна было пачуць: «Дзякуй вам, дзяўчаты, за ўсмешку».

Сёлета ў нашым атрадзе дзяўчаты працавалі не толькі правадніцамі, але і дзяжурнымі, у абвязкі якіх уваходзіла суправаджэнне пасажыраў да самалётаў, пасадка ў салон, афармленне розных дакументаў. Работа — адказная, і ў тым, што дзяўчаты добра

з ёй спраўляліся, можна прачытаць у лінейным дзённым атраде. У ім былі запісаны падзякі кіраўніцтва аэрапорта Н. Сайкоўскай, Н. Міхальчанка, Л. Шаўцовай, Я. Кір'янавай.

У канцы лета адбыўся камсамольскі сход атрада «Пралескі». На ім выступіла старшы дыспетчар службы бортправяднікоў Л. Д. Барбанава. Свае словы ўдзячнасці нам Любоў Дзмітрыенка запісала ў атрадным дзённіку: «СА «Пралескі» у Гомельскім авіяпрадпрыемстве паказаў сябе са станоўчага боку. Дзяўчаты культурна і ветліва абслугоўвалі пасажыраў у палёце, за што атрымалі падзякі ад камандзіраў паветраных судоў і пасажыраў. Найбольш вызначыліся камандзір М. Нішчык, Л. Алейнік, С. Дзядзічкіна, А. Іванюска, у якіх асабліва выражана пацудзё адказнасці за работу. Кіраўніцтва авіяпрадпрыемства выказвае ім падакўку за аказаную дапамогу».

А. БАЛОГА,
камісар авіяатрада «Пралескі», студэнтка 3-га курса эканамічнага факультэта.

НА ЗДЫМКАХ: (злева) бортправядніца студэнтка гр. Т-43 Святлана Рабянок; Наталія Міхальчанка з гр. О-42 (справа) праводзіць пасадку ў самалёт.

Фота Н. Кір'янавай.

Абмеркавалі камуністы СПРАВА ўСІХ І КОЖНАГА

На партыйным сходзе, які адбыўся днём на гісторыка-філалагічным факультэце, абмеркавана пытанне аб выкананні партыйнага бюро, дэканам, прафсаюзнай і камсамольскай арганізацыямі мерапрыемстваў па ажыццяўленню рэформы агульнаадукацыйнай і прафесійнальнай школы. Са змястоўным дакладам выступіў намеснік сакратара партбюро па арганізацыйнай рабоце асцэнт кафедры гісторыі БССР і СССР Г. А. Аляксейчанка.

У абмеркаванні даклада прынялі ўдзел загадчык кафедры беларускай мовы У. В. Анічэн-

ка, загадчык кафедры ўсеагульнай гісторыі Р. Р. Лазыко, партгрупорг кафедру рускай і беларускай літаратуры В. Е. Громава, дэкан гісторыка-філалагічнага факультэта М. Ф. Гуліцкі.

У дакладзе і выступленнях камуністаў адзначаліся дасягненні на шляху рэформы агульнаадукацыйнай і прафесійнальнай школы, указвалася на недахопы ў гэтай важнай справе. Прынята пастанова накіравана на далейшую актывізацыю работы па выкананню распрацаваных мерапрыемстваў.

В І Н Ш У Е М!

Дэканат гісторыка-філалагічнага факультэта, кафедры беларускай і рускай літаратуры гарача віншуюць выпускніка аспірантуры ГДУ, дырэктара Гомельскага педагагічнага вучылішча ВОИНАВА Мікалая Мікалаевіча з выпадку зацверджання яго ВАКаМ у вучонай ступені кандыдата філалагічных навук.

ХРОНІКА

На падставе загада па Мінівузу БССР кафедра ўліку і ста-

тыстыкі з новага навучальнага года перайменавана ў кафедру аналізу гаспадарчай дзейнасці.

ДА ўВАГІ КУРАТАРАў І ПАЛІТІНФАРМАТАРАў!

Паведамляецца прыкладная тэматыка палітычных інфармацый і гутарак сярод студэнтаў у настрычніку 1986 г.

1. Актыўна весці перабудову, працаваць эфектыўна, твораць (Прааналізаваць ход перабудовы ўсёй работы ў сваёй змене, брыгадзе, на ўчастку, паказаць наяўныя рэзервы павышэння аддачы працы на кожным рабочым месцы).

У аснову палітінфармацый і гутарак пакласці ацэнкі і вывады, змешчаныя ў выступленнях М. С. Гарбачова ў час сустрэч з працоўнымі

Краснадарскага і Стаўрапольскага краёў (Гл. «Правду» за 18—21 верасня г. г.).

2. Двухгадовы план — да 70-годдзя Кастрычніка (Аб неабходнасці шырокай падтрымкі працаўнікамі горада і ўсёй каштоўнай патрыятычнай ініцыятывы перадавых калектываў па датэрмінаваму выкананню плана двух гадоў пяцігодкі і значнаму росту прадукцыйнасці працы).

У гутарках і інфармацыйных рэкамендуецца выкарыстаць палажэнні і ацэнкі, выкладзеныя ў пастанове ЦК КПСС па даным пытанню, апублікаванай у цэнтральным і рэспубліканскім друку 24 верасня 1986 г.

3. Сапраўдныя правы і свабоды (Да Дня Канстытуцыі СССР).

Матэрыял публікуе ўсе газеты, гл. таксама часопіс «Агітатор», № 17 за 1986 г.

4. Паміжвольны наш уклад у выкананне Харчовай праграмы.

5. Быць дастойнымі грамадзянамі савецкага грамадства (Да Дня нараджэння камасола — 29 кастрычніка).

Матэрыял публікуе «Чырвоная змена».

6. Шчырасць намераў, сумленнасць пазіцыі (Аб актыўных і паслядоўных намаганнях КПСС і Савецкага ўрада па практычнаму ажыццяўленню абвешчанага XXVII з'ездам партыі знешнепартыйнага курсу на стварэнне

ўсеабдымнай сістэмы міжнароднай бяспекі).

У аснову палітінфармацый і гутарак пакласці ацэнкі і вывады, змешчаныя ў выступленні Э. А. Шварцманова на 41-й сесіі Генеральнай Асамблеі ААН (Гл. «Правду» за 24 верасня г. г.).

7. Капіталізм без прыкрас: на хвалі антысавецкіх спроб буржуазных сродкаў масавай інфармацыі і прапаганды дыскредытаваць поспехі рэальнага сацыялізму, запалохаць народы міфам аб «савецкай ваеннай прагрэсе».

Матэрыял апублікаван у часопісе «Агітатор», № 17 за 1986 г.

ДЗЕВЯТЫ ФАКУЛЬТЭТ УНІВЕРСИТЭТА

Эпоха навукова-тэхнічнай развалюцы патрабуе ад кожнага спецыяліста высокай кваліфікацыі. Мець яе можна толькі пры ўмове пастаяннага абнаўлення і абгаечэння сваіх прафесіянальных ведаў. Гэта прадугледжваецца пастаовай Савета Міністраў СССР «Аб далейшым удасканальванні падрыхтоўкі спецыялістаў з вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыяй без адрыву ад вытворчасці», прынятай у жніўні 1981 года, а таксама пастаовай ЦК КПСС і СМ СССР «Аб мерах па паскарэнню навукова-тэхнічнага прагрэ-

су ў народнай гаспадарцы» (1983 г.). Вырашэнню важнай задачы на этапе карэнай перабудовы вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі вялікае роля адводзіцца вядучым ВНУ краіны. Менавіта гэтым абумоўлена адкрыццё ў Гомельскім дзяржаўным універсітэце факультэта цыклавай перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі спецыялістаў народнай гаспадаркі.

Праведзены першы набор слухачоў новага факультэта. Ім сталі 175 інжынерна-тэхні-

ных работнікаў гомельскіх прадпрыемстваў радыёпрамысловасці, аб'яднанню «Гомсельмаш», «Драўаўтаматыка», хімазава, завада пусковых рухавікоў, аўтарэмзавада, кандытарскай фабрыкі «Спартак» і інш. Вучэбная праграма разлічана на 490 гадзін. Тэарэтычны курс і практычныя заняткі прадугледжаны на 10 месяцаў вучобы без адрыву ад вытворчасці.

1-га кастрычніка на факультэце прайшлі арганізацыйныя заняткі. Перад слухачамі высту-

пілі прарэктар ГДУ па вучэбнай рабоце член-карэспандэнт АН БССР Л. А. Шамяткаў, в. а. дэкана факультэта, загадчык кафедры тэхнічных сродкаў апаратуры і эканамічнай інфармацыі кандыдат тэхнічных навук А. І. Іванюк. Выступілі прадстаўнікі прадпрыемстваў, інжынерна-тэхнічныя работнікі якіх пачалі павышаць сваю кваліфікацыю. Адбыўся абмен думкамі аб задачах вучобы, яе лепшай арганізацыі.

В. ПАУЛОВІЧ.

У СЕСАЮЗНЫ СІМПОЗИУМ АЛГЕБРАІСТАЎ

...Гомельская алгебраічная школа. Трыццаць стагоддзя таму назад яе заснавальнікам стаў былы вучань праслаўленага савецкага вучонага і палярніка О. Ю. Шмідта акадэмік АН БССР С. А. Чуніхін. Пад яго навуковым кіраўніцтвам найбольш здольныя маладыя матэматыкі горада над Сожам мэтамі кіравана і плённа пачалі працаваць у такой важнай галіне матэматычнай навукі як тэорыя груп.

Першыя поспехі прыйшлі хутка. Яны атрымалі высокую ацэнку выдатнага савецкага алгебраіста лаўрэата Ленінскай прэміі акадэміка А. І. Мальцава.

Вынікам прызнання значных дасягненняў гомельскіх алгебраістаў з'яўляецца правядзенне ў нашым горадзе Усесаюзных калектываў і сімпозіумаў. Упершыню матэматыкі краіны сабраліся ў Гомелі ў 1968 годзе. Зараз хочацца нагадаць словы, сказаныя тады членам-

карэспандэнтам АН СССР М. І. Каргаполовым: «Гомельская алгебраічная школа тэорыі груп, створаная і ўзначальваемая Сяргеем Антонавічам Чуніхіным, шырока вядома як у Савецкім Саюзе, так і за рубяжом... Той факт, што тут мы сабраліся для работы, яшчэ раз пацвярджае вялікі аўтарытэт Гомельскай алгебраічнай школы».

Варта сказаць яшчэ аб адным. Менавіта тады матэматыкі краіны на гэтым калектыве падтрымалі прапанову аб адкрыцці ў Гомелі другога ў Беларусі дзяржаўнага ўніверсітэта, які праз лічаныя месяцы гасцінна расчынуў свае дзверы.

Адзінаццаць гадоў таму назад Гомель зноў стаў месцам сустрэчы вядучых алгебраістаў СССР. І вось — новая сустрэча. 9—11 верасня на базе ГДУ прайшоў юбілейны X Усесаюзны сімпозіум па тэорыі груп. Ён

праводзіўся Інстытутам матэматыкі АН БССР, яго Гомельскім аддзяленнем, ГДУ. У ім прыняло ўдзел каля 200 савецкіх алгебраістаў, большасць якіх кандыдаты і доктары фізіка-матэматычных навук.

Сімпозіум уступным словам адкрыў старшыня яго аргкамітэта дырэктар Інстытута матэматыкі АН БССР лаўрэат Ленінскай прэміі акадэмік Акадэміі навук Беларускай ССР У. П. Платонаў. Ён зазначыў, што за апошнія дзесяць гадоў у развіццё тэорыі груп савецкія вучоныя ўнеслі важны, а ў некаторых выпадках і рашучы ўклад. Вельмі многае зроблена ў гэтай справе і гомельскімі вучонымі.

Удзельнікі сімпозіума мінулай маўчання ўшанавалі памяць заснавальніка Гомельскай алгебраічнай школы акадэміка АН БССР С. А. Чуніхіна.

Ад імя гасцей пры адкрыцці сімпозіума выступіў загадчык кафедры МДУ імя М. В. Ламаносава член-карэспандэнт АН СССР лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР А. І. Кастрычнік. Ён гаварыў аб заканамернасці правядзення юбілейнага сімпозіума алгебраістаў у Гомелі. Імяна тут і ў Беларусі ў цэлым сканцэнтраваны буйныя навуковыя сілы вучоных, якія дасягнулі вялікіх поспехаў у распрацоўцы тэорыі груп. Прамоўца зазначыў неперараднае значэнне гэтых даследаванняў, узростанне іх ролі і пашырэння сувязей з іншымі галінамі навукі.

Перад удзельнікамі сімпозіума выступіў загадчык аддзела навукі і навучальных устаноў Гомельскага абкома КПБ Б. М. Збароўскі. Ён расказаў пра геаграфічнае і эканамічнае становішча нашай вобласці, сучасны дасягненні працоўных Гомельшчыны.

Па даручэнню гомельскіх алгебраістаў, удзельнікаў сімпозіума цэлла павітаў і пажадаў плённай працы месечні старшыні аргкамітэта член-карэспандэнт АН БССР, прарэктар ГДУ па вучэбнай рабоце, прафесар Л. А. Шамяткаў.

На пленарных пасяджэннях сімпозіума былі заслуханы даклады вядучых алгебраістаў нашай краіны па тэорыі груп У. Л. Папова (Масква), Ю. В. Кузьміна, А. І. Мяснікова, У. М. Рамеснікава (Омск), А. Я. Залескага, У. П. Платонава, У. І. Чарнаўскава (Мінск), Л. М. Гердзеева (Ленінград), Л. А. Шамяткава (Гомель), Ю. М. Мухіна (Свярдлоўск), В. А. Усціменкі (Кіев).

Пасля пленарных пасяджэнняў на сімпозіуме працавалі секцыі. Іх работу ўзначальвалі члены-карэспандэнты АН СССР А. І. Кастрычнік (Масква), Д. К. Фадзееў (Ленінград), акадэмік АН БССР У. П. Платонаў, док-

тар фізіка-матэматычных навук Б. І. Плоткін (Рыга).

Вучоныя больш чым з 50 гарадоў краіны на пленарных і секцыйных пасяджэннях абмеркавалі навейшыя дасягненні па тэорыі груп, абмяняліся вопытам сучасных даследаванняў, магчымасцямі прымянення матэматычнай навукі ў галіне прыродазнаўства.

Асабістыя кантакты, абмен думкамі па найбольш хвалючых пытаннях праводзімых навуковых даследаванняў будучы садзейнічаць дасягненню новых вынікаў у далейшай распрацоўцы тэорыі груп.

У вольны час госці з зааваальненнем знаёміліся з Гомелем, яго слаўнымі мясцінамі.

Б. ВАЛОДЗІН.

НА ЗДЫМКАХ: з дакладам выступіў акадэмік АН БССР У. П. Платонаў; у перапынку паміж пасяджэннямі сімпозіума. Фота Н. Кір'янавай.

НЮРНБЕРГСКАЯ ПЕРАСЦЯРОГА

Студэнт гр. Г-31 Сяргей Лысенка — старшыня савета выдатнікаў гістфіла. Ён актыўна займаецца навукова-даследчай работай. На рэспубліканскім конкурсе яго даследаванню «Нюрнбергскі міжнародны трыбунал як заканамерны ўрок гісторыі» (навуковы кіраўнік — дацэнт кафедры гісторыі КПСС І. Ф. Эсмантовіч) была прысуджана другая катэгорыя.

Сёння мы прапануем увазе чытачоў артыкул С. Лысенкі, які датычыцца гістарычнай падзеі.

40 гадоў таму назад 6 кастрычніка завяршыў сваю работу Нюрнбергскі міжнародны ваенны трыбунал над галоўнымі нямецкімі нацысцкімі злачынцамі. І як ўказаў галоўны абвінавачваецца ад СССР Р. А. Руданка, гэта быў першы выпадак, калі паўстала перад судом злачынцы, якія завалодалі цэлай дзяржавай і зрабілі яе сродкам сваіх жудасных злачынстваў. Не толькі верхавадом гітлераўскай Германіі — самай сістэме фашызму і імперызму быў вынесены суровы прыгавор.

Няма больш ні фашысцкага рэйха, ні яго злачынныя кіраўнікоў, якія панеслі заслужаную кару. Для церапашняга маладога пакалення гісторыя германскага фашызму — далёкае мінулае. Ды і сама па сабе гісторыя існавання гітлераўскага рэйха ўкладваецца ў незвычайна кароткі тэрмін: усяго 12 гадоў знаходзіліся на чале ўлады. Ад-

нак і на сучасным этапе развіцця суровай перацсярогі «Суда народаў» не страцілі сваёй важнасці і актуальнасці, бо яшчэ знаходзяцца людзі, якія імкнучыся забыць урокі з горкага мінулага, нягледзячы на справядлівы прыгавор Нюрнберга. Агрэсіўныя сілы яшчэ не адмовіліся ад сваіх авантурыстычных планаў.

За пасляваенныя гады ў свеце вельмі многае змянілася. Прыкметна абвастралася ідэалагічная барацьба, шырыцца нацыянальна-вызваленчы рух. Разам з тым імперыялістычная рэакцыя робіць стаўку на кароткую памяць чалавецтва і ўсё часцей паведамляецца аб росце неафашызму ў шэрагу капіталістычных краін, аб новай ілестнасці. Аднак спецыялістам па ідэалагічных дыверсіях трэба сказаць: наўрад ім удадзецца падманіць народы, якія перанеслі ўсю жудасць гітлераўскай агрэ-

праўда, сучасны імперыялізм шырока практыкуе ў сваёй дзейнасці не толькі ідэалагічныя дыверсіі, але і стэранны замаскіраваную падрыхтоўку работу супраць міралабіўных сіл планеты. Па-сутнасці, на сучасным этапе імперыялістамі здзяйсняюцца злачынствы, прадугледжаныя шостым артыкулам Статута міжнароднага трыбунала ў Нюрнбергу, гэта значыць, злачынствы супраць міру, супраць чалавецтва. Нават можна сказаць аб тым, што яны паставілі сабе ў адну шэрагу з гітлераўцамі. Народы свету зняклімілі ганьбай агрэсію амерыканскай ваеншчыны ў В'етнаме, на Грэндзе, у Лівіі, спробы ўстанавіць сваё панаванне на Кубе, у Панаме, у краінах Латывіі Амерыкі і некаторых іншых рэгіёнах планеты.

Аднак што б не рабілі імперыялістычныя колы, на баку прагрэсіўных сіл застаецца сама праўда гісторыі — праўда мінулага, цяперашняга і будучага чалавецтва. І не выпадкова пры аналізе складаных з'яў сучас-

насці не толькі гісторыкі і юрысты сацыялістычных краін, але і далёкі ад прызнання пераваг сацыялізму многія буржуазныя вучоныя і публіцысты ўсё часцей звяртаюцца да матэрыялу Нюрнбергскага працэсу.

Агульнавядома, што толькі дзякуючы заступніцтву буйнога капіталаў раду капіталістычных краін існуе дыктатарскі рэжым у Чылі і сістэма расізму ў ЮАР, усё больш ажываюць рэваншысцкія тэндэнцыі ў ЗША, Італіі, ФРГ і Вялікабрытаніі. Але гаворачы ў прыватнасці аб неафашызме, неправамерна рабіць вывад аб незапаможнасці паражэння фашызму ў любым выпадку і пры любых абставінах. Неабходна памятаць адзін з галоўных уропаў гісторыі: «супраць агрэсіі трэба змагацца рашуча і сумесна, пакуль не ўспыхнула поўная вайна...»

Імперыялісты ЗША і буйныя капіталы, распрацаваўшы тэорыю тэрмаядзернай вайны і спрабуючы ўнушыць народам ідэю яе «лакальнага» характару, многае,

напэўна, зрабілі б цяпер, каб вытравіць з памяці чалавецтва нават успаміны пра Нюрнберг, як папярэджанне агрэсарам. Неадарма яшчэ ў 1946 г. рэакцыйны амерыканскі сенатар Тафт пісаў аб тым, што «ЗША будуць доўга шкадаваць» аб прыкладзенні ў выкананне прыгавору Нюрнбергскага трыбунала. Але справа ўжо зроблена, і мракбесы сучаснасці не ў сілах павярнуць гісторыю назад. І як было адзначана на XXVII з'ездзе КПСС, «палітыка татальнага супрацьборства, ваеннай канфронтацыі... імкненне вырашаць уласныя абвастрэнні праблемы за кошт сацыялізму не мае будучыні».

Памяць пра Нюрнберг жыве ўсюды — на ўсіх кантынентах, дзе змагаюцца за мір, за гуманнаыя прынцыпы чалавецтва агульнажыцця прастыя людзі, якія навідаюць фашызм і вайну.

С. ЛЫСЕНКА,

студэнт групы Г-31 гістфіла.

ДАСЛЕДЧЫЦА РОДНАЙ МОВЫ

Дзівак чалавек...
Бачыць сцяжынку гладкую,
а марыць аб трудных,
цярністых шляхах
з іх круцізнаю,
з іх небяспечнай загадкаю
і будзе ісці,
пакуль мае слы ў нагах.
Дзівак чалавек...

(А Вярцінскі).

Словы паэта пра людзей
натурнаслівых, шчырных, сама-
адданных, значыць і пра Вас,
паважаная Зінаіда Антонаўна.
Вашы сябры, калегі, выхаван-
цы гораха віншуюць Вас з
50-гадовым юбілеем, жадаюць
добрага здароўя, шчасця,
плёнай працы, здзяйснення
творчых задум.

У жыцці Зінаіды Антонаўны
1986 год знамянальны яшчэ
адной датай: ужо 20 гадоў яе
лёс звязаны з нашай ВДУ, з
гісторыка-філалагічным фа-
культэтам. У час работы на
кафедры беларускай мовы
Зінаіда Антонаўна абараніла
кандыдацкую дысертацыю

(1972 г.) на адну з актуальней-
шых тэм беларускага мова-
знаўства: «Формаўжыванне
назоўнікаў мужчынскага роду
ў сучаснай беларускай літа-
ратурнай мове (родны склон
адзіночнага ліку)».

Выкладчыцкую дзейнасць
дацэнт З. А. Рудакоўская па-
спяхова спалучае з даслед-
чыцкай. Дыяпазон яе навуко-
вых інтарэсаў доволі шырокі:
ўзаемадзеянне беларускай
мовы з рускай, беларускага
фразеалогія, слова і яго се-
мантыка, выкладанне белару-
скай мовы ў вышэйшых наву-
чальных установах. Яна пры-
мае актыўны ўдзел у рабоце
над кафедраўнымі тэмамі:
«Дыялектны слоўнік Гомель-
шчыны», «Слоўнік мовы Я.
Купалы». Зінаіда Антонаўна

выступае ў перыядычным дру-
ку з артыкуламі на навукова-
папулярныя і палітыка-выха-
ваўчыя тэмы, праводзіць вялі-
кую метадычную работу з на-

стаўнікамі-моваведамі горада
і вобласці.

Шмат увагі яна ўдзяляе і
грамадскай рабоце: неадна-
разова выбіралася членам парт-
бюро факультэта, доўгі час
з'яўлялася старшынёй мета-
дычнай камісіі.

Высокакаваліфікаваны спецыя-
ліст — мовавед і вопытны
педагог, чулы, добразычлівы і
спагадлівы чалавек, Зінаіда
Антонануна заслужыла пры-
знанне, павагу і любоў ка-
лектыву факультэта, сваіх вуч-
няў.

А да гэтага жыццё складала-
ся як у тысяч аднагодкаў:
аблажана вайной маленства
ў акупіраваным Мінску, ву-
чоба ў СШ № 6 г. Рэчыцы,
незабыўны студэнцкія гады
на філалагічным факультэце

Беларускага ўніверсітэта імя
У. І. Леніна. Пасля заканчэн-
ня ўніверсітэта разам з ма-
жам паехала на Палессе, пра-
цавала выхавальніцай у Ель-
скім дацкавым доме, настаў-
ніцай роднай мовы і літэра-
туры ў рабочым пасёлку, на-
стаўніцай англійскай мовы ў
СШ №3 г. Рэчыцы. Тут яе
прынялі ў рады КПСС. Знач-
ны вопыт, жаданне і інтарэс
да навуковай працы прыво-
дзяць Зінаіду Антонаўну ў
аспірантуру пры БДУ, пасля
заканчэння якой яна прыеха-
ла выкладаць родную мову ў
наш універсітэт.

Вучоны, педагог, Зінаіда Ан-
тонаўна поўная сіл, энергіі,
задум. І мы, калегі, жадаем
яй новых творчых здзяйснен-
няў.

Л. ЗЛОБІН,
кандыдат філалагічных навук,
Л. КУЗЬМІЧ,
прафорг кафедры
беларускай мовы.

Табе, першакурснік!

СТУДЭНТЫ ВДУ МАЮЦЬ ПРАВА

— карыстацца лабараторыямі,
кабінетами, аўдыторыямі, чыталы-
нымі заламі, бібліятэкамі, вылі-
чальнымі і вучэбна-дапаможнымі
ўстановамі, а таксама спартыў-
нымі базами, збудаваннямі, спартыў-
ным інвентаром і іншым абста-
таваннем вышэйшай наву-
чальнай установы;

— удзельнічаць у навукова-
даследчай рабоце, якую выдае
ВДУ і навуковыя студэнцкія та-
варыствы;

— удзельнічаць праз свае гра-
мадскія арганізацыі ў абмерка-
ванні праблем удасканалення вуч-
чэбнага працэсу, ідэйна-выхаваў-
чай работы і іншых пытанняў,
звязаных з паспяховацю, пра-
цоўнай і вучэбнай дысцыплінай,
назначэннем стыпендыі, размер-
каваннем месц у інтэрнатах, бы-
там студэнтаў.

Студэнты ўдзельнічаюць у
грамадскім жыцці калектываў
ВДУ, у рабоце навукова-тэхніч-
ных гурткоў, студэнцкіх клубаў,
у мастацкай самадзейнасці, ра-
боце спартыўных секцый.

Пасля заканчэння ўніверсітэта
студэнты атрымліваюць работу
па спецыяльнасці.

Студэнту ВДУ, які здаць
экзамены на «выдатна» не менш
чым 75% усіх дысцыплін вучэб-
нага плана, а астатнія дысцыплі-
ны — на адзнаку «добра», абаро-
ніць дыпломны праект (работу)
або здаць дзяржаўныя экзамены
на «выдатна», працягчы сябе ў на-
вуковай і грамадскай рабоце, вы-
даецца дыплом з адзнакай.

Атрымаўшы дыплом з адзна-
кай мае прывілею пры размер-
каванні на работу і пры паступ-
ленні ў аспірантуру.

У адпаведнасці з пунктамі 20
Правілаў унутранага распарад-
ку Гомельскага дзяржаўнага ўні-
версітэта студэнты абавязаны:

— сістэматычна і глыбока авал-
даваць тэарэтычнымі ведамі і
практычнымі навыкамі па абра-
най спецыяльнасці;

— авалодаваць марксіска-ле-
нінскай тэорыяй і павышаць свай
ідэйна-палітычны, навуковы і
культурны ўзровень, актыўна

ўдзельнічаць у грамадскім жыц-
ці калектыву ўніверсітэта;
— набываць навыкі арганіза-
цыі масава-палітычнай і выха-
ваўчай работы;

— наведваць вучэбныя заняткі
і выконваць ва ўстаноўлены тэр-
мін усё віды заданняў, прадугле-
джаныя вучэбным планам і пра-
грамамі;

— актыўна ўдзельнічаць у гра-
мадска карыснай працы;

— нецярпліва адносіцца да не-
дахопаў і праўленняў чужой
маралі, займаць актыўную жыц-
цёвую пазіцыю;

— выконваць правілы ўнутра-
нага распарадку ўніверсітэта і
студэнцкага інтэрната.

Студэнты ўдзельнічаюць у пра-
пагандзе навуковых і палітыч-
ных ведаў, а таксама ў грамад-
скіх мерапрыемствах, якія пра-
водзіцца сярод насельніцтва.

Пры няўчы на заняткі па
ўважлівых прычынах студэнт
абавязан не пазней чым на на-
ступны дзень паставіць аб гэтым
у відомасць дэкана факультэта
і ў першы ж дзень які ва ўні-
версітэт прадставіць даныя аб
прычынах пропуску заняткаў. У
выпадку хваробы студэнт пра-
даўляе даведку ўстаноўленага
ўзору адпаведнай лячэбнай уста-
новы.

Студэнты абавязаны беражліва
і акуратна адносіцца да сацыялі-

стычнай маёмасці (інвентар, вуч-
чэбныя дапаможнікі, кнігі, пры-
боры, мэбля і г. д.). Студэнтам
забараняецца без дазволу адмі-
ністрацыі ўніверсітэта выносіць
прадметы і рознае абсталяванне з

лабараторый, вучэбных і іншых
памяшканняў.

Студэнты павінны быць дыс-
цыплінаванымі і акуратнымі як
ва ўніверсітэце, так і на вуліцы,
у грамадскіх месцах.

ЗААХВОЧВАННІ ЗА ПОСПЕХІ Ў ВУЧОБЕ

За добрую паспяховаць, ак-
тыўны ўдзел у навукова-даслед-
чай рабоце і грамадскім жыцці
ўніверсітэта для студэнтаў, аспі-
рантаў, слухачоў падрыхтоўчага
аддзялення ўстаноўлены наступ-
ныя меры заахвочвання:

- аб'ядленне падаякі;
- ўзнагароджанне граматамі;
- ўзнагароджанне каштоўным

падарункам;
— выплата прэміі.
Заахвочванні аб'ядляюцца за-
гадам рэктара па ўзгаданню з
прафкамом студэнтаў і камітэ-
там камсамола і даводзяцца да
ведама студэнтаў групы (факуль-
тэта) на сходзе. Выписка аб за-
ахвочванні захоўваецца ў асабі-
стай справе студэнта.

АДКАЗНАСЦЬ ЗА ПАРУШЭННЕ ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

За парушэнне вучэбнай дыс-
цыпліны, правілаў унутранага
распарадку і сацыялістычнага
агульнажыцця да студэнтаў мо-
жа быць прыменена адно з на-
ступных дысцыплінарных спаг-
наў:

- заўвага;
- вымова;
- строгая вымова;
- выключэнне з ўніверсітэта.

Дысцыплінарныя спагнанні
прымяняюцца непасрэдна пасля
правіннасці, але не пазней аднаго
месяца з дня яе здзяйснення (не
ўлічваючы часу хваробы або зна-
ходжання студэнта на каніку-
лах). Спагнанне не можа быць
прыменена пазней шасці месяцаў
з дня здзяйснення правіннасці.
Калі студэнт на працягу года
з дня прымянення дысцыплінар-
нага спагнання не будзе больш
мець новых правіннасцей, то лі-
чыцца, што ён не падвяргаўся
дысцыплінарнаму спагнанню.

Асновы здаровага ладу жыцця студэнтаў

Сёння на старонках шматтыражнай газеты мы адкрываем
новую рубрыку. Пад ёй будуць публікавацца матэрыялы аб
рацыянальным ладзе жыцця, ад якога залежаць поспехі ў
вучобе, моцнае здароўе студэнта. Увазе чытача будуць
прапанаваны гутаркі аб гігіене разуמוвай працы, правіль-
ным харчаванні, сие, аптымальнай рухальнай актыўнасці,
пазбаўленні ад шкодных прывычак.

Студэнцтва — адзін з самых
буйных атрадаў моладзі пры-
кладна аднолькавага ўзросту
і адукацыі, што садзейнічае
фарміраванню спецыфічных
рыс ладу жыцця, своеасаблі-
вых духоўных інтарэсаў і па-
тэрб.

На ўсё жыццё ў памяці кожна-
га юнака і дзяўчынцы за-
стаецца ўрачыстае пасыяжанне
ў студэнты, гады вучобы, ра-
бота ў будаўнічых атрадах,
удзел у розных спартыўных
мерапрыемствах — масавых
кросах, факультэцкіх і вузаў-

скіх спаборніцтвах. Таму вялі-
кае значэнне мае наладжанне
рацыянальнага ладу жыцця.
Чалавек, які ўмее са стур-
дэнцкай пары правільна арга-
нізаваць рэжым сваёй працы
і адпачынку, у будучым ма-
доўга захаве бадзёрасць і
творчую актыўнасць.

Часткае выкананне загадкай
прадуманнага і разумна скла-
дзенага распарадку дня дэле-
мова студэнту выпрацаваць у
сябе дынамічны стэрэатып.
Арганізацыя рацыянальнага
рэжыму дня павінна право-

АБ РЭЖЫМЕ ДНЯ

дзіцца з улікам асабліваасцей
работы канкрэтнай вышэйшай
навучальнай установы.

Першаступеннае значэнне
для чалавека маюць наяў-
насць пэўных мэт, патэрб, ці-
кавай і карыснай для грамад-
ства дзейнасці, умнене нала-
дзіць правільны, рацыянальны
рэжым дня.

Прапануем прыкладны рас-
парадак дня для студэнтаў,
якія займаюцца ў розныя
змены.

Уставаць студэнтам, якія
ідуць на заняткі ў першую
змену, треба ў 7 гадзін.
Пасля ранішняй гімнастыкі,
умывання і зягартуаваючых
працэдураў треба абавязкова
паснедаць. Калі заняткі скон-
чацца, неабходна зрабіць
прагулку на свежым паветры,
пабедацца, адпочыць не менш
паўгадзіны і пачыць займацца
самаладрыхтоўкай. Прыкладна
паўтары—дзе гадзіны пасля
гэтага карысна праводзіць на
занятках у спартыўнай секцыі
або самастойна зьяніцца фізіч-
нымі практыкаваннямі. Пасля
вячэры ў 19.30 можна крыху
адпачыць і аноў паўтары—
дзе гадзіны адвесці на пад-

рыхтоўку да вучобы. З 21 га-
дзіны і да 22.50 можна зра-
біць прагулку, заняцца роз-
нымі культурнымі мерапры-
емствамі. З 23 гадзін — сон.

Элементы рэжыму дня для
студэнтаў другой змены, тыя
ж, што і для першай. Розні-
ца толькі ў часе іх выканання.
Так, устаць студэнт можа не
ў 7, а ў 8 гадзін, займацца
падрыхтоўкай для вучэбных за-
няткаў треба прыкладна з
9.30 да 11.30. Затым пажада-
на фізічная актыўнасць (спартыў-
ная секцыя). Перад пачат-
кам заняткаў — абед і прагулка
на свежым паветры. Яе
же треба зрабіць і вечарам
адразу пасля заканчэння за-
няткаў. Пасля вясчэры на пра-
цягу паўтары гадзіны студэнт
праводзіць свой вольны час.
Пажадана, каб гэта была
культурная праграма. Сама-
падрыхтоўкай неабходна за-
няцца з 21.30 да 22.30. Перад
сном можна пачыцца, пагу-
ляць на свежым паветры. Ад-
бой — у 23—23.30.

Г. РОДАВА,
інструктар санітарнай асветы
паіліклінікі № 6.

СПОРТ ПРЫЗЁРЫ СПАРТАКІАДЫ

На факультэце фізічнага выха-
вання стала добрай традыцыяй
выпускаць імяланкі, у якіх він-
шуюць спартсменам з дасягнутымі
поспехамі на разнастайных спабор-
ніцтвах. На гэты раз такая «імяла-
нка» паведалі аб спартыўнай
удачы першакурсніка Міхаіла Кор-
шукі і студэнта 2-га курса Юрыя
Суханіцкага. На IX Спартакіядзе
народаў СССР яны абаранялі го-
нар нашай рэспублікі на бадмін-
тону і ў камандным заліку зава-
явалі сярэбраныя медалі.

Паведамленне
З 1-га чэрвеня 1986 года
ва ўніверсітэце арганізавана
служба рамонту прыбораў і
абсталявання. Пры неабходна-
сці па гэтых пытаннях звяр-
тацца да старшага інжынера
навукова-даследчага сектара
М. А. Капіліна [навуковы ад-
дзел, п. 2-28].